

KRAAT TELE

14 (34)
15. märts 94

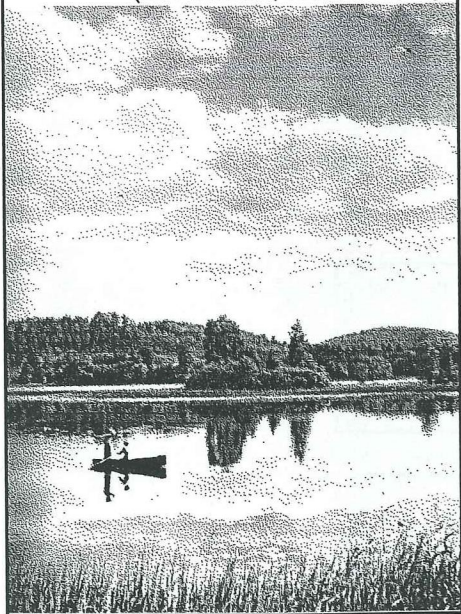
Me lähme rüüst loikama,
kes tahab vihku köita

Kroonikat

ETV arengustrateegia seminar toimus 1. 03. - 3. 03. Pühajärvel. Detailsemalt käsitleti audiovisuaalse meedia arengutrende sajandi lõpuni, ETV tuleviku kindlustamise organisatsioonilisi, juhtimis-, programmilisi ja finantsvahendeid, ETV identiteedi küsimusi ja arenguparadigmat, tulemusüksuste probleeme, arengutakistusi ja ohte, kollektiiviseste regulatiivsete ja väärtuseliste kokkulepete küsimust. Seminarist võttis osa üle paarikümne ETV töötaja.

(ETV Infoleht, 7. märts 1994)

ETV peadirektor Hagi Šein võttis seminari olulisemad järeldused kokku nii:

ETV STRATEEGIASEMINAR PÜHAJÄRVEL 1.03. — 3.03.1994.

ETV strateegiaseminari olulisemad järeldused saab esitada lähitulevikus lahendamist vajavate ülesannete kogumina kokkuvõtlikult 10 punktis. Seminar pidas vajalikuks:

1. ETV arenguparadigma täpsustamist ja teadvustamist.
 2. ETV identiteeditasemetes määratlemist:
 - vaataja - kanal,
 - tegija - stuudio.
 3. ETV identiteedibaasi fikseerimist nii organisatsioonis tervikuna kui ka selle eri tasanditel. ETV integratsiooniprobleemide ja -võimaluste selgitamist.
 4. Investeeringute struktuuri ja pingerea täpsustamist
 - uus koolitus
 - uus tehnika
 - uus tegija
 - uus programmi planeerimine
 - põhipersonali vähendamine
 5. Tulemusüksuste õiguste, kohustuste ja vastutuse selgitamist, üksuste spetsiifika läbitöötamist.
 6. Reformiprotsessi kiirendamist.
 7. Reformile põhjaliku juriidilise baasi loomist.
 8. Reformiohtude teadvustamist.
 9. Kollektiiviseste regulatiivsete, väärtuseliste ja instrumentaalsete kokkulepete sõlmimist ja järgimist:
 - juhtimisorganid
 - sisereeglid
 - organisatsiooni eetika
 - asjaajamine
 - tehnoloogia
 - tootmiskorraldus
 - arveldus
 - hinnakujundus
 - vastutus
 10. ETV identiteedi, reformi- ja strateegiaalaste tekstide loomist ja levitamist.
- Täna Nõukoda ja kõiki seminarist osavõtjaid!

Hagi Šein

STRATEEGIASEMINAR PÜHAJÄRVEL

J. Hohensee

Püstitasime seminariga kaks eesmärki:

1. Vaadata ETV-d organisatsiooniliste trendide valguses kuni sajandivahetuseni. Nimelt on avalik-õiguslike struktuuride arengusse hakatud suhtuma uutmoodi. Peamine - neisse proovitakse integreerida ettevõtluses õigustanud organisatsioonilisi ja meetoodilisi lahendusi. Avalik-õiguslikke organisatsioone ei käsitleta staatilistena, eelarveliste riigiasutustena, kus ettevõtlikkus on vastunäidustatud.

2. Võimaldada ETV uue organisatsioonilise arengu paradigma kujunemist, tulevikust arusaamade ühtlustumist ja juhtide meeskonna kujunemist.

Märgiksin, et sellises tugevalt kontseptsioonidele ja intellektualiseerimisele orienteeritud kooskonnas õnnestus tegeleda ka ETV arengu pragmaatilisema poolega. Selgus, et täpsustamist, selgeksrääkimist vajab mõiste Juhtkond ja Programminõukogu. Nende mõistete sisuline

uuestidefineerimine seisab ees.

Võimalik, et tuleb kasutusele võtta teised/uued sõnad, mis täpsemalt viitavad asja olemusele.

järg lk. 2

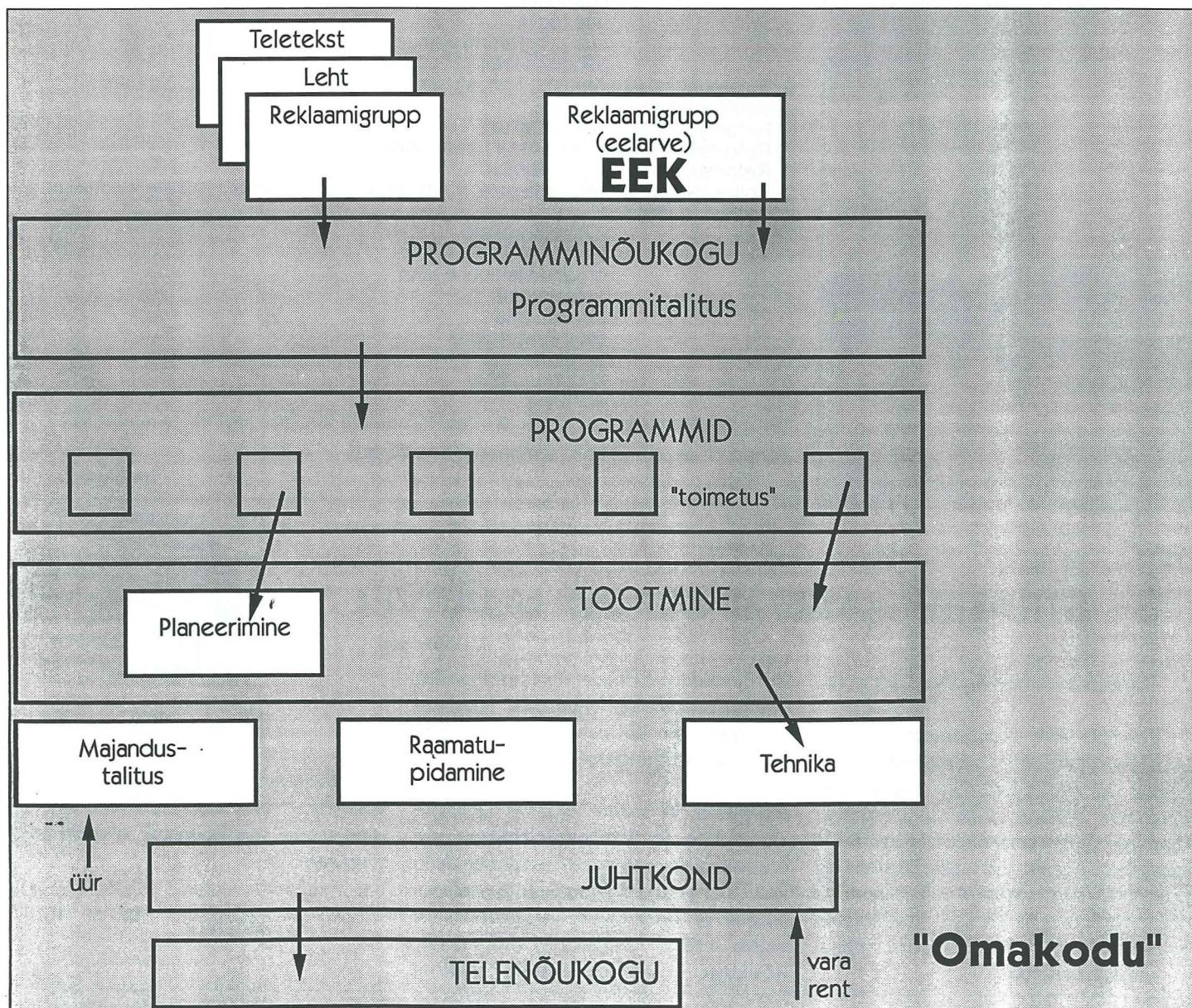
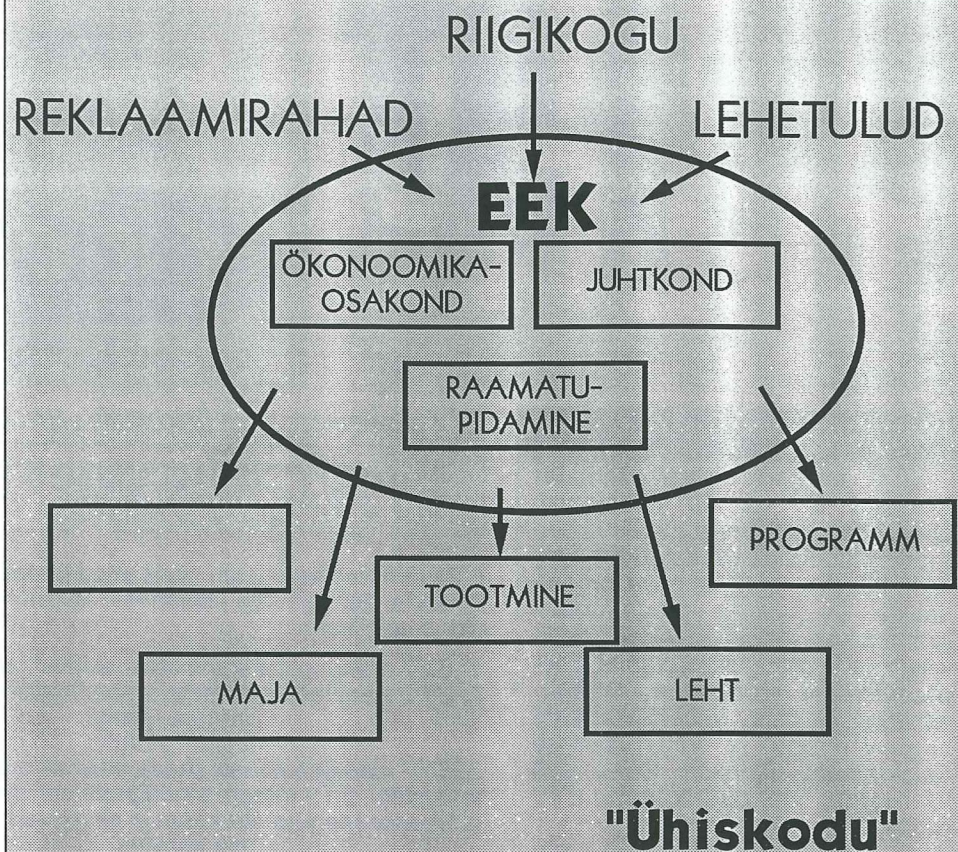
Lisan kaks skeemi, mille ümber toimus arutelu ja mis sisuliselt tähendavad kumbki eri alternatiivi ETV jaoks: esimene nn "ühiskodu tüüpi ETV", teine nn. omakodu tüüpi ETV". Noolega jooned näitavad raha liikumise suunda.

"Ühiskodus" eraldab perekonna nõukogu ressursse vastavalt vajadusele ja ootab tulemust vastavalt võimetele.

"Omakodus" kellelegi midagi ei eraldata. Ressurss tuleb teenida teisi teenindades või produkti andes. Identiteet baseerub töögrupil. ETV identiteet tuleb "toota" spetsiaalselt ja ei ole jumala kingitus.

Erinevatele inimestele meeldib erinevat tüüpi kodu. Mis teha!

Jaak Hohensee

TELEKRAADI KÜSIMUSTELE VASTAS HAGI ŠEIN

Mis seminaril Sinu enda jaoks selgemaks sai?

Minu meelest oleme me parasjagu keset huvitavat protsessi, mis on samas ka küllalt keeruline. Keeruliseks teeb olukorra just see, et nii välised kui ka sisemised tingimused, milles me tegutseme, on pidevas muutumises. Just hetk tagasi saime teada, et valitsusest läks Riigikokku ringhäälinguseaduse eelnõu, mille kohaselt meie hakkame olema puhtalt riigieelarveliselt finantseeritav asutus, mille programmis ei ole reklaami. Võib oletada, et seadus muutub oluliselt Riigikogu arutluste käigus. Ümberjagamisele läheb tõenäoliselt Ostankino kanal, mille saavad endale kommertstelevisioonid. Kõik muutub pidevalt. Sellises olukorras pole lihtne kontseptsiooni ehitada ega kindlaid plaane teha. Sellest hoolimata oleme me teel, sest me otsime lahendusi. Ütlesin seminaril, et olen reformi tempoga rahul ja võin seda korrata ka praegu. Reform on ju tegelikult vastutuse struktuuri muutmine. Me tahame muuta püramidaalse, liigtsentraliseeritud organisatsiooni "lamedama" struktuuriga organisatsiooniks, kus vastutus oleks delegeeritud võimalikult madalatele astmetele. Vastutada saab aga otsustades ja selleks peavad kõigil otsustamise tasemetel olema selleks tagatud nii ressursid kui tingimused. ETV ei ole loobunud avalik-õigusliku ehk rahvatelevisiooni missioonist. Pühajärve seminar oli mõeldud fikseeriva vaheetapina meie tegevuses, kus täpsustuks see, milles me oleme omavahel kokku leppinud, mis seisab meil ees ja kuidas me täpselt edasi läheme.

Milles me siis oleme kokku leppinud?

Reformi üldidees, mille eelpool sõnastas. Teatavasti teeb ETV otsuseid Telenõukogu. Kõik ettevalmistatud projektid esitatakse nõukogule lugemiseks ja nõukogu ka nende poolt või vastu hääletab. Telenõukogul on vastu võetud ETV uus struktuur, millele reform praegu tugineb. Oleme viinud mitmed alajaotused tulemustsuse tegevusloogikasse; on otsus selle kohta, et ressursid lähevad finantsmajandusliku plaani kujul programmijuhtide ja seal edasi toimetuse- ja projektijuhtide käsutusse. Siit hakkabki reform kanduma loomingulistesse üksustesse. Praegu tegeleme selleks vajalike eelduste loomisega. Lõpetamisel on tehniliste teenuste hinnaarvutused, teenuste mahu fikseerimine viiakse lähitulevikus üle arvutile, arutusel on alajaotuste vaheliste arvelduste korraldamine, tegutsemist alustab töögrupp tootmistehnoloogiliste mudelite täpsustamiseks. Kui kõik see koos, läheb kogu programmi loomeks vajalik ressurs n.ö. tegijate kätte. Usun aasta lõpuks jõudvat. Telenõukogu otsused ja seal arutatud on protokollide kaudu kättesaadav kõikidele. Igati võib neid lugeda. Lisaks on meil infoleht ja info peaks levima allapoole ka Telenõukogu liikmete - osakondade ja talituste juhtide kaudu, kes Telenõukogus istuvad. Ja muidugi on terve rida kohustuslikke asju, ETV sisemiste reeglite näol eksisteerivad kokkulepped (sisekorra eeskirjad, töölepingud, reklaami- ja sponsorlusreeglid, programmi erapooletuse ja tasakaalu põhimõtted, ajakirjanduseetilised printsiibid jms.) millest peab kinni pidama. ETV on enam kui 50 miljonilise aastakäibega suur firma, mis peab iga päev väljastama tehnoloogiliselt keerulist ja kvaliteetset toodangut, see pole niisama üle tänava minna, siin ilma aktsepteeritud lepeteta kuidagi ei saa.

Kas Sinu meelest on maja inimesed piisavalt hästi informeeritud sellest, mis toimub? Kas nad üldse tunnevad selle vastu huvi? Kas me üldse räägime siin majas ühte keelt?

Olen mõelnud, et kui peatada koridoris üks juhuslik ETV-vastutuli ja ja küsida temalt, siis tõenäoliselt pole ta palju kuulnud. Oleme püüdnud infolevi igati soodustada. Üks minu esimesi põhimõtteid, kui ma peadirektori kohale asusin, oli, et ETV-s ei ole saladusi. Infokandjaid peaks jätkuma (koosolekud, infolehed, Telekraat) ent infolevi meie majas siiski nii kergelt ei teostu. Püüan seda igal võimalikul moel toetada, aga tösi on ka see, et kes infot otsiks, see selle ka leiaks.

Kas me istume ühes paadis?

Ei julge kõigi eest öelda. Programmi järgi otsustades küll, olen veendunud, et see on paljude viimaste aastate parim. Kes mujale sõita on tahtnud, sellel on ju olnud võimalus lahkuda. Tean ka, et kerge siin pole. Me oleme teel ja paljud meist suudavad kindlasti koos ETV-ga ära käia ka tema arengu raskeima perioodi. Siiski, tahtmata kedagi solvata, on inimesi kahesuguseid. Ühed lähtuvad sellest, mida nad tahaksid või oleksid võimelised andma. Teised küsivad algatuseks: mis ma saan?

Pühajärvel ütles Hohensee, et tuleks unustada jutt missioonist ja identiteedist. Kas ETV tulevik on puhas turumajandus?

ETV tulevik on loominguliselt edukalt, majanduslikult efektiivselt ja vaatajate huvidele vastavalt toimiv meediaorganisatsioon. Loomulikult ei räägi me tuleviku-ETV-st kui puhtalt turumajanduslikul printsiibil

töötavast äriettevõttest. Reformiga tuleb sisse seada niisugune finantsmajanduslik süsteem, mis meie organisatsiooni sees tagaks meile antud rahva raha parima ärakasutamise. See on masina korrastamine, selles masinas on ka turumajandusele omaseid printsiipe. Eesmärk jääb aga samaks - oma kultuurile toetudes luua, vaimset produkti, mille lõppeesmärk on meie rahva identiteedi, loovus- ja arenguvõime säilitamine ja toetamine. Me ei ehitä televisiooni kohale vabrikut. Meie süsteemi kaks telge peaksid olema rahvatelevisiooni-studio identiteet ja majanduslik ratsionaalsus, selles koordinaatide süsteemis tuleb pidevalt otsida tasakaalupunkti, arvestades muutuvaid olusid. Ja lisaks - ETV-l lasub ka vastutus TV-ala edendamise, uute tegijate kasvatamise, riigi videomälu loomise ja säilitamise eest. Missioonita ei saa tegutseda.

Kes teostab ETV-s strateegilist juhtimist?

ETV Nõukogu otsuste alusel tegutsev juhtkond. Juhtimise mudel ei ole kuigi keeruline. See algab olukorra analüüsist, siis töötakse välja alternatiivid, kõik nad arutatakse läbi spetsiaalsetes töögruppides ja alanõukogudes ja siis otsustatakse. Selle juures on tegev pidevalt suur hulk tipp- ja keskastme juhte, kellele olen koostöö eest tänulik. Konkreetseid otsuseid, nagu öeldud, teeb Telenõukogu. Juhtimise esimese faasi juurde on appi võetud "Nõukoda", kes aitab võimalikke arengumudeleid ja ideid genereerida. Meil enestel siin süsteemi sees on teinekord raske heita asjadele pilk kõrvalt.

Mis roll on "Nõukojal"?

"Nõukoda" tähendab meile kaht konsultanti: Jaak Hohensee organisatsiooni juhtimise alal ja Tiiu Saks organisatsioonisisese psühhokliima ja inimeste-vaheliste suhete alal. Vaevast et tänapäeval ükski suurem organisatsioon ilma sedalaadi nõustajateta läbi saab. "Nõukojaga" on meile tulnud palju lisateadmisi, mida meie maja sees nendes ainevaldkondades kohe kindlasti ei olnud.

Nüüd, pärast aastast tihedamat koostööd julgen väita, et "Nõukojast" on meil olnud palju abi. Meid ümbritsevas maailmas toimivad paratamatult teatud seaduspärasused. Paljud asjad, millest "Nõukoda" rääkis aasta või poolteist tagasi, on tänaseks täide läinud.

Kas "Nõukoda" on sõltumatud nõustajad või osalevad nad otseselt ETV muutmises?

Struktuuri järgi kuuluvad nad Reformi tugigruppi.

Kas on põhjendatud, et "Nõukoda" on hääleõigusega esindatud Telenõukogus ja seega võtab osa ka tegelikust otsustamisest?

...

Ma ei näe selles vastuolu. Jaak Hohensee on üks viieteistkümmest Telenõukogu liikmest.

Kas jäid Pühajärve seminariga üldjoontes rahule?

Oma funktsiooni ta täitis, kuid olen samuti arvanud, et oleksime võinud jõudsamini edasi liikuda. Ka on mul kahju, et mitmed kutsutud ei saanud osaleda. Osade kaupa on meeskonda raske integreerida. Rong sõidab kiiresti.

15. - 23. märtsini viibib Hagi Šein Taanis ja Islandil. Taanis võtab ta osa Bornholmil asuva BMC (Baltic Media Center) rahvusvahelise õppenõukogu aastakoosolekust. Rejkjavikis saavad aga Islandi TV peadirektori kutsel kokku kolme Baltimaa ja Rootsi TV peadirektorid, et arutada võimalikku koostööd.

Märtsi viimasel nädalal on Hagi Šeinil plaanis pidada ETV-s avalik kõne. Jälgi reklaami! Ara siis seda maha maga, kui tahad teada, mis toimub.

MIKS MULLE EI MEELDINUD PÜHAJÄRVE SEMINARIL?

1. Minu arvates oleksime me pidanud rääkima sellest, kuidas ETV ilma liiga ränkade kaotusteta viia välja aastasse 2000, säilitades selle avalik-õigusliku põhiolemuse, jäädes Eesti üldsuse huvisid teenivaks informatsioon, hariduse ja kultuuri kandjaks, telekanaliks, millel on Eesti ühiskonnas juhtiv roll.

Selle asemel kuulasime me referaati ühe ameeriklase apoloogiast erasektorile, mis põhines avalik-õiguslike institutsioonide naeruvääristamisel.

2. Me oleksime pidanud looma selge ja adekvaatse pildi ETV praegusest organisatsioonilisest seisundist, silme ette manama arenguprotsessi loogikast johtuvad eelised ja ohud ning jõudma kokkuleppele selle kohta, kuidas ületada võimalikud karid.

Selle asemel lahendasime me rühmatöödena ülesandeid, mis olid niivõrd globaalsed, et pole midagi imestada, kui üks rühm projekteeris hoopis kaabelvideoteegi.

3. Me oleksime pidanud mõtlema sellest, kuidas leida ETV uuendamisel maksimaalset toetajakonda - nii omas majas inimesi kaasa kutsudes, neile oma ideid selgitades ja nende omi kuulates, lakkamatult silmas pidades, kuidas mitte kahjustada arenguprotsessis neid, kes teevad ära tegeliku töö; ja püüdes leida toetajaid ka väljastpoolt, poliitika, kultuuri- ja majandusringkondadest.

Selle asemel pidime arutama, kuidas jagada eelarveraha mitme paralleelse juhtkonna vahel.

4. Me oleksime pidanud kujundama arengu ühisrinnet, paljude alaprojektide kooskõlastatud edasiliikumist konkreetsete etappide ja tähtaegade kaupa.

Selle asemel rääkisime me paradigmat, trendist ja lääne kogemusest.

MIS MULLE MEELDIS PÜHAJÄRVE SEMINARIL?

- 1. Me saime lõpuks siiski aru, et me vajame kokkuleppeid strateegiliste eesmärkide, arenguteede, taktikaliste vahendite ja inimtegurite osas. Me ei jõudnud küll nende sölmimiseni, aga küllap me seda ikkagi teeme. Lähitulevikus.**
- 2. Mängud ja laulud vabas õhus.**
- 3. Kõik minu head kolleegid.**

Salme Rannu

KOLLEGIAALSED ORGANID ETV-s

ETV NÕUKOGU

1. H. ŠEIN
2. J. HOHENSEE
3. T. KIMMEL
4. E. KOPLI
5. V. LINDSTRÖM
6. V. LÄÄNEMETS
7. J. PAADAM
8. J. PIHEL
9. H. PRUULI
10. L. PÖLDMA
11. S. RANNU
12. V. REILI
13. K. SAKS
14. M. SEPP
15. M. SUUTRE

ETV TEHNIKANÕUKOGU

1. L. PÖLDMA - ESIMEES
2. I. PIHLAK - SEKRETÄR
3. A. ARENS
4. E. JÄRVI
5. T. JÜRGENS
6. U. KALDMA
7. T. KRIMM
8. M. LINNAMÄGI
9. R. LUUR
10. H. LUURMANN
11. R. MARAN
12. J. PIHEL
13. A. PROUS
14. T. PÖLDMA
15. V. REILI
16. O. SOOMRE

EBU ALALINE TÖÖGRUPP

1. J. PAADAM - GRUPI JUHT
2. E. KOPLI - JURIST
3. H. LUURMANN - TEHNILINE KOORDINAATOR
4. H. TIHKMA - UUDISTE KOORDINAATOR
5. S. RANNU - PROGRAMMI KOORDINAATOR
6. R. REBANE - SPORDIPROGRAMMIDE KOORDINAATOR
7. M. SUUTRE - PEARAAMATUPIDAJA

KOOLITUSNÕUKOGU

1. T. KANGRO - ESIMEES

ETF-i KOLLEGIUM

1. R. SOKMANN - JUHATAJA
2. A. TIISVÄLI - SEKRETÄR
3. M. KAAT
4. A. KIRSIPUU
5. R. MARAN
6. H. ŠEIN

ETV PROGRAMMINÕUKOGU

1. H. ŠEIN - ESIMEES
2. A. KIRSIPUU
3. J. PIHEL
4. H. PRUULI
5. S. RANNU
6. K. SAKS

SOTSIAALFONDI NÕUKOGU

1. M. SUUTRE - ESIMEES
2. V. ALLIK
3. A. SAUEMÄGI
4. H. ŠEIN
5. E. SÖERDE

"TELEKRAADI" TOIMETUS

1. T. KANGRO - TOIMETAJA
2. H. MEERI
3. R. RAIE
4. T. TILSEN

Kirjutage meile, joonistage meile.
(Postikana, nov. 1983)
Vahendame küsimusi!

Toimetaja TIINA KANGRO (tuba 611, tel. 4613)
Heiki Meeri (tuba 401, tel. 4062)
Riho Raie, Tarmo Tilsen (tuba 105, tel. 4605)
Fotod: P.Pere Paljundatud ETV paljunduskontoris.